

Esdoornschimmel mogelijke oorzaak atypische myopathie

14 mei 2010

Bron: Faculteit Diergeneeskunde Universiteitskliniek Paard, Utrecht

jouw paardensportbond

Afgelopen weken zijn er veel gevallen gemeld van 'atypische myopathie', de voor paarden dodelijke spierziekte. Al eerder werd door onderzoekers van de Universiteit Utrecht de biochemische oorzaak van atypische myopathie vastgesteld: een verstoring van de vetverbranding, in de humane geneeskunde bekend als 'MADD' (Multiple Acyl-CoA Dehydrogenase Deficiëntie). Hierop werd een diagnostische test voor de aandoening ontwikkeld op basis van urineonderzoek. Tevens leidde het onderzoek tot het idee dat er toch een onbekende 'toxische trigger', een als katalysator werkende stof, betrokken moest zijn bij het ontstaan van de verstoorde vetverbranding. Esdoornbladeren met een endofyt (symbiotische schimmel) erop lijken de boosdoener te zijn.

Veertien paarden die verdacht werden van atypische myopathie in de herfst van 2009 en lente van 2010, zijn uitgebreid onderzocht door wetenschappers van de Universiteitskliniek Paard, faculteit Diergeneeskunde. Bij zeven van deze paarden werd na urineonderzoek de diagnose atypische myopathie gesteld. In de weides waar de paarden stonden zijn bij al deze dieren esdoornbladeren en/of esdoorntakjes gevonden. Uit het Nederlands epidemiologisch onderzoek bleek het eten van esdoornbladeren met een endofyt erop een rode draad te zijn in het optreden van atypische myopathie. Mogelijk is de wat zoete smaak ervan voor paarden aantrekkelijk.

Ziektebeeld atypische myopathie

Bij atypische myopathie (die bij mensen erfelijk is, in tegenstelling tot bij paarden) werken enkele belangrijke enzymen van de vetstofwisseling niet meer. Daardoor komt er een ophoping van schadelijke stofwisselingsproducten en een tekort aan de stofwisselingsproducten die energie leveren. Hierdoor krijgen paarden stijve spieren, waarneembaar in een afwijkende gang of het met veel pijn gaan liggen van het paard. De spierenzymactiviteit in het bloed is erg hoog door het spierverval, de urine wordt donker (roodbruin) doordat de afvalstoffen van de spieraafbraak uitgeplast worden.

In de regel sterft 70-90% van de betrokken paarden aan deze aandoening, vaak binnen 72 uur. De ziekte is niet besmettelijk, maar komt wel voor in uitbraken. De grootste uitbraak tot nu toe was in de herfst van 2009 toen in meer dan tien landen in Europa 371 gevallen werden geregistreerd waarvan 265 dieren (71%) stierven.

Veel gestelde vragen

Loopt mijn paard risico?

Paarden die op weides staan met esdoornbomen in de buurt lopen mogelijk gevaar. Het belangrijkste op dit moment is het voorkomen van opname van (mogelijk met schimmels besmette) esdoornbladeren en twijgen. Het beste is om de paarden naar een weide te brengen waar goed gras is zonder bladeren of takjes. Als dit niet mogelijk is, is het noodzakelijk de weide te ontdoen van esdoornbladeren en twijgen. Het tijdens het weideseizoen opstallen van uw paard(en) is niet in het belang van het dierenwelzijn.

Wat kan ik doen ter preventie?

De gezondheid van uw paard(en) begint met een goed afweersysteem. Ontworm en vaccineer de paarden tijdig en geef ze een schuilstal om te voorkomen dat ze langere tijd nat en koud staan. Voer de paarden bij, zodat ze geen vreemde dingen eten. Leg dit voer liefst in de stal of op een droge plek en niet op de grond, want dan kan er schimmel op het voer ontstaan.

Wat moet ik doen als ik vermoed dat mijn paard atypische myopathie heeft?

Een paard met atypische myopathie moet direct op rust. Zet het paard op stal als het daar dichtbij is en dek het met een deken warm toe. Geef het voldoende te eten en te drinken. Dwing het paard niet te lopen; dit maakt de klachten erger.

Neem meteen contact op met de dierenarts. Ga niet met het paard reizen, maar laat de arts naar het paard komen. De dierenarts kan het paard infusen geven en proberen de afvalstoffen uit het lichaam te spoelen. De dierenarts kan ook de vetstofwisseling ondersteunen met carnitine en de glucosestofwisseling activeren

Esdoornschimmel mogelijke oorzaak atypische myopathie

14 mei 2010

Bron: *Faculteit Diergeneeskunde Universiteitskliniek Paard, Utrecht*

jouw paardensportbond

met glucose infuus met insuline. Het paard heeft pijnstillers, ontstekingsremmers en spierontspanners nodig.

Wat kunt u doen voor het onderzoek naar deze ziekte?

Als u een ziek dier heeft, kunt u uw dierenarts vragen bloed(plasma) af te nemen en urine op te vangen (hier zijn kosten aan verbonden). Daarnaast kunt u blad of takjes die in de weide liggen verzamelen. Hierna kunt u samen met uw dierenarts de enquêtes invullen op www.myopathieatypique.be. Bloeduitslagen, urine, materiaal uit de weide en een print van de enquêtes stuurt u op naar:

Faculteit Diergeneeskunde
Universiteitskliniek Paard
Afdeling Inwendige Ziekten
T.a.v. Han van der Kolk / Cornélie Westermann
Yalelaan 114
3584 CM Utrecht

Bron: *Faculteit Diergeneeskunde Universiteitskliniek Paard, Utrecht*